

مبانی حقوق شهروندی

تالیف

لیلا مسیح خواه

www.ketab.ir

سرنام	: مسیح خواه، ایلا -
عنوان و نام پدیدآور	: مبانی حقوق شهروندی / ایلا مسیح خواه
مشخصات نشر	: تهران: علم استادان، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۲ ص.
شابک	: 978-600-6296-97-5
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: حقوق -- شهری
موضوع	: Information technology -- Law and legislation
موضوع	: حق صیانت از حریم خصوصی
موضوع	: Privacy, Right of
موضوع	: مبانی حقوق -- شهروندی
موضوع	: Data protection -- Law and legislation
رده بندی کنگ	: ۱۳۹۶ ۲۵۵م/۲۳۲۳۸
رده بندی دیویی	: ۰۹۹۸۳۷۸
شماره کتابشناسی سی	: ۵۰ ۳۹۸۲

مبانی حقوق شهروندی

تألیف:	۱. مسیح خواه
طراح جلد:	موسسه مهر، (محسن مولایی)
صفحه آرایشی:	موسسه مهر، راد ۰۳۰۶۶۴۱۱
ناشر:	انتشارات علم استادان
ناشر همکار:	انتشارات عمارت
نوبت چاپ:	اول/۱۳۹۶
تیراژ:	۱۰۰۰ نسخه
لیتوگرافی:	باختر
چاپخانه:	مهر
صحافی:	مهر
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۶۲۹۶-۹۷-۵
قیمت:	۱۱۰۰۰ تومان

کلیه حقوق این اثر برای مولف محفوظ است.

انتشارات علم استادان: خیابان انقلاب- نبش خیابان ۱۲ فروردین
 پلاک ۱۳۱۴- طبقه اول- واحد ۲- تلفن: ۶۶۴۱۸۴۹۳
 انتشارات عمارت: خیابان انقلاب- خیابان فخر رازی - پلاک ۸۵- طبقه

فهرست مطالب

۱۱	فصل اول
۱۲	مفاهیم اولیه حقوق شهروندی
۱۲	تعریف حقوق
۱۲	تعریف شهروند
۱۶	مناسبات حقوق شهروندی با حقوق بشر و حقوق اساسی
۱۷	اهداف حقوق شهروندی
۱۷	اهداف حقوق شهروندی
۱۸	شاخصها
۱۹	شاخصهای کمی
۱۹	شاخصهای توصیفی
۱۹	ویژگیهای شهروند مطلوب
۲۰	در حیطه دانش
۲۰	در حیطه نگرش
۲۱	در حیطه مهارت
۲۱	اصول بنیادین حقوق شهروندی
۲۴	تاریخچه حقوق شهروندی
۲۴	دوره کلاسیک
۲۵	قرون وسطی
۲۵	دوره رنسانس
۲۶	دوران معاصر
۲۶	تاریخچه حقوق شهروندی در ایران
۳۱	بررسی تطبیقی حقوق شهروندی در اسلام و غرب
۳۱	مبانی حقوق شهروندی در غرب
۳۲	مبانی حقوق شهروندی در اسلام
۳۴	حقوق شهروندی از دیدگاه حضرت علی(ع)

۳۸	دیدگاه‌های حضرت امام خمینی (رحمت الله علیه) درباره حقوق شهروندی
۳۸	پیام هشت ماده ای به قوه قضائیه
۴۰	انحلال هیئت‌های گزینشی
۴۲	نگاهی به سایر بیانات رهبر فقید انقلاب اسلامی
۴۴	منابع قانونی حقوق شهروندی در جمهوری اسلامی ایران
۴۴	حقوق شهروندی در قانون اساسی
۴۴	محرر اصول قانون اساسی درباره حقوق شهروندی
۴۸	مستندات رئیس جمهور در اجرای قانون اساسی (حقوق شهروندی)
۴۹	قانون اساسی و اقلیت‌ها
۵۳	حقوق شهروندی در سند چشم‌انداز
۵۴	حقوق شهروندی در قانون برنامه پنجم توسعه
۵۶	منشور حقوق شهروندی
۵۹	فصل دوم
۶۰	حقوق شهروندی و آزادی‌های مشروعه
۶۰	مقدمه
۶۲	بازشناسی مفاهیم و کلیات
۶۲	تعریف شهروند
۶۲	واژه شهروند در ایران
۶۳	مفهوم شهروندی در قانون اساسی ایران
۶۴	تحلیل مفهوم حق
۶۵	حقوق شهروندی و قانون اساسی
۶۶	الف) حقوق سیاسی اجتماعی شهروندان
۶۷	ب) حقوق اقتصادی و رفاه اجتماعی
۶۷	ج) حقوق قضایی
۶۸	د) حقوق فرهنگی
۶۹	مفهوم حقوق شهروندی و رابطه آن با حقوق بشر
۷۱	حق اعمال اراده و اختیار در پذیرش حکومت و تعیین سرنوشت

۷۲	حق مساوات در پرتو حمایت قانون
۷۳	حق امنیت
۷۴	حق اشتغال و کسب
۷۵	حق برخورداری از تأمین اجتماعی و بیمه
۷۵	حق برخورداری از آموزش رایگان
۷۶	حق برخورداری از مسکن و سرپناه
۷۶	حق داد خواهی عادلانه
۷۷	حق انتخاب وکیل
۷۸	حق آزادی
۷۸	حق بی‌بیهوشی
۷۹	احترام، آبرو، حمایت و نودان
۷۹	حق تابعیت ایران
۸۰	حق مالکیت
۸۰	حق شکایت از دولت
۸۲	نتیجه
۸۳	فصل سوم
۸۴	حقوق شهروندی در ایران
۸۴	مقدمه
۸۵	راز پیدایش مفهوم حقوق شهروندی
۸۶	انواع مسئولیت‌ها در حقوق شهروندی
۸۶	مسئولیت‌های اجتماعی
۸۷	مسئولیت‌های فردی
۸۷	مسئولیت‌های دولت
۸۸	حقوق شهروندی در اسلام و ایران
۸۹	نتیجه
۹۲	منشور حقوق شهروندی
۹۳	قواعد عمومی

۹۳	قواعد عمومی حاکم بر این منشور عبارت است از:
۹۵	مهم ترین حقوق شهروندی
۹۵	حیات، سلامت و زندگی شایسته
۹۷	آزادی اندیشه، بیان و مطبوعات
۹۸	دسترسی به اطلاعات
۹۹	هویت فرهنگی، بیان رسانه‌ای و آفرینش هنری
۱۰۱	حاکم خصوصی
۱۰۲	سلالت اداری، حکمرانی شایسته و حکومت قانون
۱۰۳	شفافیت و پاسخگویی
۱۰۵	حق مشارکت شهروندان در سرنوشت اجتماعی
۱۰۶	حقوق اقتصادی و اشتغال
۱۰۷	اشتغال و کار شایسته
۱۰۸	آسایش، رفاه، حمایت از معیشت اجتماعی
۱۱۲	عدالت قضایی
۱۱۳	آموزش و تعلیم
۱۱۳	خانواده، زنان، کودکان و کهنسالان
۱۱۷	نخبگان، استادان و دانشجویان
۱۱۸	ایثارگران، جانبازان و خانواده‌های معظم شهدا
۱۱۸	اقلیت‌ها و اقوام
۱۱۹	روستا نشینان و عشایر
۱۱۹	محیط زیست و توسعه پایدار
۱۲۲	مبارزه مواد مخدر
۱۲۲	تابعیت، اقامت و ایرانیان خارج از کشور
۱۲۴	سازمان کار، توسعه و نظارت بر اجرای منشور و مقررات حقوق شهروندی
۱۲۸	نتیجه
۱۳۰	منابع فارسی

مقدمه

شهروندی^۱ همانطور که روشن است از مشتقات شهر^۲ است. شهروندی را قالب پیشرفته «شهرنشینی» می‌دانند. به باور برخی از کارشناسان، شهرنشینان هنگامی که به حقوق یکدیگر احترام گذارده و به مسئولیت‌های خویش در قبال شهر و اجتماع عمل نمایند به «شهروند»^۳ ارتقاء یافته‌اند.

شهروندی تا پیش از این در حوزه اجتماعی شهری بررسی می‌شد اما پس از آن شهروندی مفاهیم خود را به ایالت و کشور گسترش داده‌است، اگرچه امروزه بسیاری به شهروندی جهانی نیز می‌اندیشند. شهروندی امروزه کاربردهای گوناگونی مختلفی یافته‌است.

شهروندی اشاء به زندگی روزمره، فعالیتهای فردی و کسب و کار افراد اجتماع و همچنین فعالیتهای اجتماعی ایشان دارد و بطور کلی مجموعه‌ای از رفتار و اعمال افراد است. شهروندی پویا یا شهروندی فعال در واقع از این نگرش برخاسته‌است.

۱ -Citizenship

۲ - City

۳ - Citizen